

DET KONGELIGE
JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENT

Meråker kommune
Rådhuset
7530 Meråker

Deres ref.
2013/514-25

Vår ref.
17/2926

Dato
24.05.2017

Klage fra Meråker kommune over Politidirektoratets avgjørelse av 13. januar 2017 om endringer i Trøndelag politidistrikts lokale struktur

Justis- og beredskapsdepartementet viser til klage av 10. mars 2017 fra Meråker kommune. Videre vises det til Politidirektoratets avgjørelse av 13. januar 2017 om endringer i politidistriktets lokale struktur i forhold til Meråker kommune:

«Sammenslåing av lensmannsdistriktene Stjørdal, Frosta, Meråker, Malvik, og Selbu og Tydal, til Værnes lensmannsdistrikt. Lensmannsdistriktet har følgende tjenestesteder: Stjørdal lensmannskontor, Trondheim lufthavn lensmannskontor, Selbu lensmannskontor».

Politidirektoratet har i brev av 30. mars 2017 oversendt klagen fra Meråker kommune til Justis- og beredskapsdepartementet, med kopi til Meråker kommune og Trøndelag politidistrikt. I direktoratets oversendelse er det opplyst at klagen fra Meråker kommune er blitt forelagt for berørte kommuner, jf. forskrift om klageordning for kommuner som berøres av ny tjenestestedsstruktur i politi- og lensmannsetaten § 5 annet ledd.

1. Bakgrunn

Nærpolitireformen, Prop. 61 LS (2014-2015), ble godkjent i statsråd 6. mars 2015 og oversendt Stortinget for behandling. Proposisjonen ble vedtatt, med noen endringer, 10. juni 2015, jf. Innst. 306 S (2014-2015) og Innst. 307 L (2014-2015). Det overordnede målet med nærpolitireformen er blant annet i Innst. 306 S (2014-2015) uttrykt slik:

Postadresse
Postboks 8005 Dep
0030 Oslo
0030 Oslo

Kontoradresse
Gullhaug Torg 4A
0484 Oslo

Telefon - sentralbord
22 24 90 90
Org.nr.: 972 417 831

Saksbehandler
Jan Inge Helgheim
22 24 55 91
jan-inge.helgheim@jd.dep.no

«Målet med reformen er et nærpolti som er operativt, synlig og tilgjengelig, og som har kapasitet og kompetanse til å forebygge, etterforske og påtale kriminelle handlinger og sikre innbyggernes trygghet. Det skal utvikles et kompetent og effektivt lokalt nærpolti der befolkningen bor. Samtidig skal det utvikles robuste fagmiljøer som er rustet til å møte dagens og morgendagens kriminalitetsutfordringer».

Justis- og beredskapsdepartementet har i henhold til dette gitt Politidirektoratet fullmakt til å fastsette politidistriktenes inndeling i lensmanns- og politistasjonsdistrikt, og sammenslåing eller nedleggelse av lensmannskontor og politistasjoner.

Som en del av nærpoltireformen har politimesterene utredet og foreslått endringer i politidistriktenes lokale struktur, med sikte på å frigjøre tid og ressurser, slik at politiet kan være mer tilgjengelig og tilstede i nærmiljøene. Politidistriktenes lokale struktur skal legge til rette for et nærpolti som er operativt og synlig, med kapasitet til å forebygge, etterforske og påtale kriminelle handlinger. Politimesterenes forslag er blant annet basert på forutgående involvering av kommuner og politiets tjenestemannsorganisasjoner lokalt.

Politimesterenes tilrådninger ble oversendt til Politidirektoratet 15. desember 2016. Politidirektoratet har deretter 13. januar 2017 besluttet ny lokal organisering av norsk politi.

Politidirektoratets avgjørelser om endringer i inndelingen i lensmanns- og politistasjonsdistrikter og sammenslåing eller nedleggelse av lensmannskontorer eller politistasjoner kan påklages til Justis- og beredskapsdepartementet av kommuner som berøres av endringen, jf. forskrift av 22. juni 2016 om klageordning for kommuner som berøres av ny tjenestestedsstruktur i politi- og lensmannsetaten § 1.

2. Anførsler fra kommunen

I brev av 10. mars 2017 fra Meråker kommune er det blant annet anført at kommunen krever at vedtak om nedleggelse av dagens lensmannskontor i Meråker oppheves. Begrunnelsen for klagen er opplyst å være todelt; henholdsvis i forhold til forutgående prosess og innholdet i politiets tjenester.

Det er fremholdt at den lokale medvirkningen ikke har vært god nok, blant annet er det vist til at høringsfristen har vært for kort. Videre er det fremholdt at prosessen oppleves som ensidig da kommunen ikke har fått respons på uttalelser gitt i ulike møter eller i forbindelse med høringen. Det er også fremholdt at kommunen har lagt ned et omfattende arbeid i forbindelse med høringsuttalelse, og at det er beklagelig at det ikke er gitt noen form for tilbakemelding på denne. Meråker kommune mener at den mangelfulle involveringen og begrensede informasjon som er gitt i prosessen strider mot de minimumskravene som stortingsflertallet har satt i Innst. 306 S (2014-2015).

Når det gjelder innholdet i politiets tjenester, har Meråker kommune, jf. behandling Formannskapet, blant annet anført:

«Etter Meråker kommunes mening er ikke kravene til tjenestested oppfylt i den nye strukturen. Dersom en ser på avstand fra henholdsvis Meråker til Stjørdal og Trondheim er det 52 km - 82 km og 85 km - 106 km, avhengig av om en reiser fra kommunesenteret eller fra ytterste del av Meråker. Med et mål om at 90 % av innbyggerne skal nå et tjenestested innen 45 minutter, så vil fåtall av innbyggerne i Meråker kommune nå fram til Stjørdal lensmannskontor på 45 minutter.

I Meråker er det flere særegenheter som har betydning for helheten i politiets lokale tilgjengelighet.

Meråker er en riksgrensekommune og fra Meråker til Storlien i Sverige er det grenseoverganger både med europavei E14 og jernbane, samt 65 km med grense i terrenget. Meråkerbanen er nå foreslått elektrifisert og en kan forvente økt persontrafikk og godstrafikk. Dette krever både lokalkunnskap og tilstedeværelse både for politioppdrag, men også for samarbeid med tollvesenet.

Meråker er en stor utmarkskommune og attraktiv natur både sommer og vinter stiller større krav til beredskap. Bare i 2016 har det vært flere leteaksjoner. Dette har stilt store krav til lokalkunnskap. Samarbeid med frivillige fra Norsk folkehjelp har vært helt nødvendig for patruljer som har kommet fra Stjørdal og har vært av stor betydning da det ikke har vært tilstedeværelse av politi med lokalkunnskap. Det kan også nevnes at heimevernet er trappet ned i Meråker og at en derfor ikke kan forvente store bidrag angående lokalkunnskap her i fra.

En svært uheldig og negativ utvikling i Meråker er et stadig økende antall tunge rusmisbrukere. Miljøet har vokst og det er naturlig å tenke at dette har skjedd med lite tilstedeværelse av politi som forstyrrer dette miljøet. I dag har situasjonen blitt slik at flere rusmisbrukere flytter fra mer sentrale strøk til Meråker».

Meråker kommune har for øvrig vist til sin høringsuttalelse, som ble sent til Trøndelag politidistrikt 17. november 2016. I denne uttalelsen er det belyst ulike faktorer som er grunn til at Meråker kommune mener det er naturlig at dagens lensmannskontor i Meråker inngår som et tjenestested i ny struktur.

3. Anførsler fra berørte kommuner

Politidirektoratet har opplyst at det ikke har kommet synspunkter på Meråker kommunes klage fra noen av de andre kommunene i Trøndelag politidistrikt.

4. Politidirektoratets vurdering

Politidirektoratet har i brev av 30. mars 2017 til Justis- og beredskapsdepartementet redegjort for vurderingsgrunnlaget og har ikke funnet grunnlag for å omgjøre sin tidligere avgjørelse i forhold til Meråker kommune.

Politidirektoratet har vist til at avgjørelsen av 13. januar 2017 om innlemming av Meråker lensmannskontor i et nytt Værnes lensmannsdistrikt og nedleggelse av Meråker lensmannskontor som tjenestested, var basert på tilråkning fra politimesteren i Trøndelag politidistrikt. Politimesterens tilråkning er basert på politifaglige vurderinger og en lokal prosess, med involvering av kommuner og fagforeninger.

Videre er det vist til at direktoratet har vurdert innspillene og synspunktene som har fremkommet, både i klagen fra Meråker kommune og politimesterens synspunkter i brev av 17. mars 2017. Politimesteren har beskrevet hvordan politiets tjenester skal ivaretas i Meråker kommune når lensmannskontoret sammenslås, og Politidirektoratet har etter dette lagt til grunn at politimesteren har gjort gode politifaglige vurderinger i tråd med nærpoltireformens målsettinger.

Politidirektoratet har etter dette konkludert med at det ikke foreligger nye opplysninger som gir grunnlag for å fravike de vurderinger som ligger til grunn for tilråningen fra politimesteren i Trøndelag politidistrikt om endringer i den lokale strukturen i Meråker politidistrikt.

5. Justis- og beredskapsdepartementets vurdering og avgjørelse

Klagen er fremsatt i henhold til forskrift av 22. juni 2016 om klageordning for kommuner som berøres av ny tjenestestedsstruktur i politi- og lensmannsetaten. Av forskriften § 1 fremgår at kommuner som berøres av ny tjenestestedsstruktur kan påklage denne til Justis- og beredskapsdepartementet.

Videre fremgår det av forskriften at Justis- og beredskapsdepartementet kan treffe ny avgjørelse eller oppheve direktoratets avgjørelse helt eller delvis og sende saken tilbake til direktoratet til ny behandling, jf. forskriften § 6 første ledd.

For øvrig gjelder forvaltningsloven kapittel II og III og alminnelige regler om god forvaltningsskikk for departementets klagebehandling, jf. forskriften § 7.

Politidirektoratet har i sin oversendelse til departementet redegjort for den forutgående prosessen for dette i Trøndelag politidistrikt. Det fremkommer her blant annet at politimesteren i Trøndelag har hatt en omfattende lokal prosess med involvering av kommunene, i tillegg til tjenestemannsorganisasjonene.

Meråker kommune har i klagen blant annet anført at den forutgående prosessen ikke har vært tilstrekkelig god. Departementet viser til politimesterens redegjørelse i brev av 17. mars 2017 til den forutgående prosessen, og kan ut fra dette se at

det foreligger slike særlige omstendigheter som gir grunn til å stille spørsmål i forhold til dette.

Meråker kommunes innsigelse om at det manglet en risiko- og sårbarhetsanalyse forut for forslag om endringer i tjenestestedsstrukturen, tilbakevises av politimesteren. Han har vist til at risiko- og sårbarhetsvurdering ble utarbeidet i tråd med krav i oppdragsbrev fra Politidirektoratet, og at denne ble lagt frem for styringsgruppen og sendt ut som en del av høringen til alle kommunene i Trøndelag politidistrikt. Med denne bakgrunn, legger departementet til grunn at det er blitt foretatt en forutgående prosess i tråd med de krav som er blitt satt i henhold til denne endringsprosessen.

Meråker kommune har også anført at prosessen strider mot de minimumskravene som stortingsflertallet har satt i Innst. 306 S (2014-2015). Departementet forstår dette slik at kommunen ønsket en orientering om tjenestetilbudet fra politimesteren forut for hans anbefaling til Politidirektoratet. Politimesteren har i brev av 17. mars redegjort nærmere for dette, og fremholder at han vil komme med en detaljert orientering til kommunene om det tjenestetilbudet de kan forvente når den lokale tjenestestedsstrukturen i Trøndelag politidistrikt er endelig, bemanningsplaner og arbeidsplaner er drøftet med tjenestemannsorganisasjonene og politikontaktene er ansatt. Departementet legger til grunn at Meråker kommune vil få en detaljert beskrivelse av innholdet i politiets tjenestetilbud på det enkelte tjenestested eller i tjenesteenheten når den lokale tjenestestedsstrukturen er endelig.

For øvrig bemerkes det at tjenestetilbudet skal utvikles gjennom en forpliktende avtale mellom politiet og den enkelte kommune, og politikontaktordningen skal utvikles i samarbeid med kommunen. Videre er det departementets vurdering at Meråker kommune har fått rimelig anledning til å fremme kommunens synspunkter gjennom tilbud om deltakelse i styringsgruppen, møter med politiet og gjennom høringen. Det vises for øvrig til politimesterens redegjørelse for den forutgående prosessen.

Videre har Meråker kommune gjort gjeldende at kommunen ikke får en polititjeneste som er i tråd med Stortingets forutsetninger eller reformens målsetting. Departementet mener at etablering av større tjenesteenheter vil legge til rette for mer hensiktsmessig polititjeneste gjennom blant annet omdisponering av ressurser til operativ tjeneste, herunder vil økt patruljevirkosomhet kunne gi kortere responstid.

Meråker har vist til flere særegenheter ved kommunen, blant annet riksgrensekommune, utmarkskommune, rusmisbrukere/russituasjon og responstid. Politimesteren har i brev av 17. mars 2017 kommentert dette. Departementet vurderer ut fra dette at de sentrale kravene til polititjenesten i Meråker kommune, både med hensyn til publikumsservice, forebygging og vakt og beredskap vil bli ivaretatt av Trøndelag politidistrikt.

For øvrig vil departementet bemerke at politikontakten i den nye politistrukturen vil få en sentral rolle i samspillet mellom driftsenheten, politistasjonsdistriktet og kommunen. Departementet mener at politikontakten, som vil være etablert innen 15. juni 2017 i samtlige kommuner, på en god måte vil bidra til at politiet jobber tettere og mer strukturert sammen med hver kommune, herunder opparbeide seg god lokalkunnskap om kommunen.

Berørte kommuner har blitt forelagt klagen i henhold til forskriften § 5 annet ledd.

Departementet finner etter en samlet gjennomgang og vurdering av de opplysninger som er lagt frem i saken, ikke grunnlag for å omgjøre Politidirektoratets avgjørelse om ny tjenestestedsstruktur for Meråker kommune i Trøndelag politidistrikt. Politidirektoratets avgjørelse av 13. januar 2017 opprettholdes.

Klagen tas ikke til følge.

Justis- og beredskapsdepartementets avgjørelse kan ikke påklages, jf. forskrift om klageordning for kommuner som berøres av ny tjenestestedsstruktur i politi- og lensmannsetaten § 6 annet ledd.

En kopi av dette brevet er sendt til Politidirektoratet til orientering.

Med vennlig hilsen

Thor Arne Aass
ekspedisjonssjef

Sven Olav Gunnerud
avdelingsdirektør

Kopi: Politidirektoratet

Dokumentet er godkjent og sendes uten signatur